

Folkeuniversitetet og videnskabsformidlingen – brobygningskonference i Vemb 2021

I mere end 100 år har Folkeuniversitetet dannet rammen om mødet mellem forskere og befolkning og bragt videnskabsformidling ud i alle dele af landet. I august 2021 mødtes en lang række forskere, lands- og lokalpolitikere, embedsmænd og eksperter inden for forsknings- kultur- og folkeoplysningsområdet for at diskutere videnskabsformidlingens vilkår og udviklingsmuligheder.

Vi ville skabe dialog om, hvordan der bedst kan bygges bro mellem videnskaben og befolkningen og hvordan Folkeuniversitetet kan spille en rolle. Det gjorde vi ved hjælp af 4 paneldebatter med spændende deltagere og moderatører fra universiteterne, fra brugerne, fra eksperter og beslutningstagere og fra Folkeuniversitetets egne rækker. Debatterne kom vidt omkring, men kredsede alligevel om fire centrale emner:

1. Hvordan tiltrækker vi forskerne til at undervise på Folkeuniversitetet?
2. Hvordan kan vi fastholde eksisterende kursister og samtidig få nye til?
3. Hvordan kan vi sætte kultur og viden på den politiske dagsorden?
4. Hvordan markedsfører vi Folkeuniversitetet som formidler af forskning og videnskab?

1. Hvordan tiltrækker vi nye forskere og formidlere?

Folkeuniversitetets undervisere er ikke nødvendigvis forskerne selv, men de skal *formidle* forskningens resultater. Det er deres og Folkeuniversitetets kerneopgave. Kursisterne vil gerne høre om forskning og videnskab fra forskerne selv, men det vigtigste er, at formidlingen er i top, så man kan følge med.

Det bliver fremhævet, at arbejdsvilkårene for forskere på universiteterne er et problem, for de har ikke tid til ekstraopgaver som folkeuniversitetsundervisning, og det giver ikke merit.

Hvis Folkeuniversitetet vil rekruttere nye undervisere fra universiteterne, kan man argumentere med, at erfaringer med undervisning af andre grupper end universitetsstuderende kan have stor betydning for deres videre akademiske karriere. F.eks. kan forskerne ved dialog og inddragelse af kursister bruge undervisningsarbejdet som input til deres forskning.

Vi kan også fremhæve, at når kursisterne ikke skal til eksamen, kan man som underviser bruge Folkeuniversitetet som et godt sted at prøve ting af. Nogle af Folkeuniversitetets eksisterende undervisere har oplevet, at de selv har været nødsaget til at tilegne sig en bredere viden indenfor et specifikt fagområde for at kunne svare på kursisternes mange gode spørgsmål. Det nævnes også som et stort plus, at man som underviser på Folkeuniversitetet møder mennesker, man ellers måske aldrig ville møde.

Der kan herske en tvivl blandt nye potentielle undervisere om, hvordan man tilgår undervisningen. I de tilfælde kunne et parløb mellem en erfaren underviser og en ny underviser være en god måde at få sluset den nye underviser godt ind. Man kunne også tilbyde nye undervisere formidlingsundervisning til yngre forskere.

2. Hvordan kan vi fastholde eksisterende kursister og samtidig få nye til?

I forhold til den spredte, lidt overfladiske viden, som medierne tilbyder, kan Folkeuniversitetet tilbyde sammenhængende og grundige forløb. Folkeuniversitetets styrke er, at vi går i dybden og tilbyder lange forløb til ikke-eksperter.

På Folkeuniversitetet oplever vi, at vi har en god og loyal gruppe af faste kursister, der kommer igen og igen. Den faste gruppe afspejler befolkningen i den forstand, at den brede befolkning er blevet mere uddannet over de seneste år, og det gælder også for Folkeuniversitetets kursister, hvis vidensniveau er kommet tættere på underviserens.

Aldersgruppen 60+ er typisk godt repræsenteret hos Folkeuniversitetets kursister, og den gruppe fornyes hele tiden. De kommende 60+'ere har levet et helt andet liv end de foregående, og derfor skal undervisningsudbuddet også hele tiden fornyes.

Overordnet set er både unge og ældre nysgerrige og interesserede og ønsker ny viden. Vi bør være opmærksomme på, at Folkeuniversitetet skal tilbyde mange typer af forelæsninger til mange forskellige mennesker. Men der er også mange, der ikke selv opsøger viden – for hvordan tilrettelægger vi uformel læring og tilegnelse af viden, som kan fange dem?

Folkeuniversitetets nuværende kursister og undervisere lægger stor vægt på det fysiske møde og den personlige dialog. Selvom mange var glade for tilbud om online-undervisning under coronarestriktionerne, faldt interessen meget, da der igen blev mulighed for fysisk fremmøde. Man lægger vægt på den gode stemning, og at det er muligt at få forplejning i forbindelse med undervisningen. Nem adgang til parkering eller nærheden til offentlig transport er også vigtig.

Følgende elementer er gode for Folkeuniversitetet at have med, når der planlægges og markedsføres ny undervisning: Den gode historie, god timing i forhold til aktualitet, hvad kan fascinere og hvad kan skabe identifikation?

3. Hvordan kan vi sætte kultur og viden på den politiske dagsorden?

Fra politisk hold blev det nævnt, at kulturområdet ofte er et residualområde, der kun får tildelt ressourcer og opmærksomhed, når alle andre velfærdsområder er blevet tilgodeset. Coronaperioden havde muligvis gjort det mere tydeligt, hvor vigtig kulturen er i samspil med resten af samfundet. En måde at skifte fokus kunne være at begynde at *investere* i kultur snarere end *give tilskud til*.

Armslængdeprincippet blev diskuteret livligt, og alle var enige om, at det er en god ting og bør fastholdes. Men når man samtidig ønsker investeringer og støtte, kan der stilles spørgsmålstejn ved, hvor lang eller kort armen bør være.

En fælles udfordring for Folkeuniversitetet og politikerne er at få viden ud i hele landet. I den forbindelse nævnes gode og stabile togforbindelser, og det positive i at have *et sted* som Skærum Mølle, hvor viden kan spredes fra, og hvor det er attraktivt at komme for at møde andre.

FOLKEUNIVERSITETET I KØBENHAVN

Læderstræde 34, 2. sal, 1201 København K. • telefon +45 3532 8710 • e-mail: info@fu.ku.dk • www.fukbh.dk

Hvordan markedsfører vi til den gruppe af kursister og undervisere, som vi gerne vil nå?

Det er påfaldende, at den målgruppe, der underviser hos Folkeuniversitetet meget ligner den målgruppe, der også tilmelder sig undervisningen. Hvis Folkeuniversitetet skal have fat i andre målgrupper end dem, der allerede kender til Folkeuniversitetet, så skal de målgrupper være med til at arrangere og tilrettelægge undervisningen og emnerne og formen. Det er vigtigt, at Folkeuniversitetet er til stede der, hvor den ønskede målgruppe også er.

Direkte markedsføring bliver flere gange fremhævet som en god måde at ramme præcis den målgruppe, Folkeuniversitetet gerne vil ramme. Det kan være i form af at sende kursuskataloget direkte til gymnasier med forhåbning om, at de vil tage deres elever med.

Det er vigtigt, at Folkeuniversitetet fortsat understreger, at alle er velkomne.

Det blev foreslået, at alle landets Folkeuniversiteter havde en form for fælles informationsparaply, f.eks. en fælles hjemmeside. Det ville gøre det nemt at søge viden om Folkeuniversitetets historie og eksistensgrundlag, og man kan blive dirigeret ind på det specifikke Folkeuniversitets hjemmeside.

På vegne af arrangørgruppen:

Folkeuniversitetet i København

Folkeuniversitetets Komitéstyrelse

Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle